БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

...(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ
...РЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 91 (6020)
МАЙН
5
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭР—БОЛЬШЕВИСТСКЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

Газетэ болбол коллективнэ пропагандист ба коллективнэ агитатор байхаһаа гадна, тэрэшэлэн коллективнэ эмхидхэлшэ мүн.

В. И. ЛЕНИН

Коммунистическэ хүмүүжүүлгын хүсэтэ зэбсэг

...өөдэр манай ороной ажал... большевистскэ хэблэлэй үдэ... хүдэлмэришэнэй түрүүшын ...тын газетэ—«Правда» газетын ...эн үдэрые тэмдэглэжэ байна. «...равда» болбол В. И. Ленинэй ...беряар, нүхэр Сталинай үүсхэ...р 1912 ондо тогтоогдожо, майн ...ай үдэр түрүүшынь номер гараа ... Энэ хадаа Россин револю...онно ажабайдалдахи туйлай ехэ ...бити мүн болоһон ба майн 5 ...болбол большевистскэ хэблэлэй ...радиционно һайндэр болгогдоо ... Жэл бүри үнгэргэгдэдэг энэ ...айндэр хадаа большевистскэ хэб...лэй амжалтануудай бүгэдэара...ай харалга болодог.

Партиин өөһэшэ сусашагүй орол...олгын ба нүхэр Сталинай эсэгын ...харалай ашаар, Советскэ Союз ...дотор хэблэл асари ехээр ургаа. ...Мүнөө манай орондо нэгэндоро 30 миллионһоо үлүү тиражтай 7 мян...һаа дээшэ газетэнүүд СССР-эй ...арадуудай 59 хэлэн дээрэ хэблэг...дэнэ. Тэрээнһээ гадна туйлай олон ...журналнууд, газетэнүүд гаргагда...на, тэдэнэй тиражнь хэдэн зуу ...мянга ба миллионоор тоологдоно.

Манай орон дотор большевист...скэ хэблэлэй асари ехэ ургалта со...ветскэ Бурят-Монголой жэшээ дээ...рэ эли тодоор харагдана. Револю...циин урда тэе Бурят-Монголдо ...хэблэлһээ байтагай өөрын үзэг бэ...шэг ба литературна хэлэгүй бай...һан юм. Советскэ засагай үедэ ле...нинско-сталинска национальна по...литикые хэлбэрилтэгүй бэелүүлһэ...нэй ба агууехэ ород арадай үдэр...түриин туһаламжын ашаар, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри до...ро советскэ Бурят-Монголдо про...мышленность, хүдөө ажахын ба ...культурын һалбаран бадархатай ...хамта большевистскэ хэблэл тон ...түргөөр ургаа. Мүнөө республика ...дотор 2 республиканска, 2 город...ской, 23 аймагай ба 4 фабрично-...заводской газетэнүүд хэблэгдэнэ. ...Тэдэнэй үдэр бүриинь тираж 70 ...мянга шахуу. 1949 ондо респуб...ликада 132 нэрэтэй номууд гар...гагдаа. Тэрэ тоодо марксизм-лени...низмын классигуудай, ородой уран ...һайханай литературын ехэ ехэ зо...хёолнууд оршуулагдажа, бурят-...монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ.

Газетэнүүд ба номууд советскэ ...хүнүүдэй үдэрбүриин ажабайдалда ...нэбтэрэн орожо, тэдэнэй хани нүхэ...рынь болоо. Манай ороной ажал...шад өөрынгөө түрэл большевист...скэ хэблэлдэ халуунаар инаглана ...ба дэмжэнэ, юундэб гэхэдэ манай ...советскэ хэблэл советскэ хүнүүдэй ...һанал бодолые ба хэрэгые харуул...на, үшөө һайхан жаргалта байдал ...тохёоходонь, коммунизмын һаруул ...вангин гэр барилгадань туһална.

Большевистскэ хэблэл ленинско-...сталинска «Правдын» гайхамшаг...та дайшалхы дүршэлһөө һургаал ...абана, коммунистическэ партиин ...хүтэлбэри доро ябана. Советскэ ...газетэнүүд ба номууд ажалшадые ...коммунизмын үзэлөөр, советскэ ...патриотизмын үзэлөөр хүмүүжүүл...нэ.

Ленин—Сталинай парти болбол большевистскэ хэблэлһээ, тэдэнэй ...оломянган хүдэлмэрилэгшэдһөө үн...дэр партийностиие, үнэн сэхэ ба ...дутуунуудта эбсэшэгүй байхые, бү...хы шэнэ юумэнүүдые олодог ба ...дэмжэдэг байхые хододоо эринэ. ...Манай хэблэл большевистскэ ...шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэ...лэлэй үндэһэ һуури дээрэ дутуу...нуудые элирүүлнэ, хуушанай үлэг...дэлнүүдтэ эсэргүүсэн, советскэ ...идеологиин сэбэр байхын түлөө ...хатуу шангаар тэмсэнэ.

Советскэ хэблэлые ганса манай ...ороной ажалшад инаглана бэшэ, ...мүн бүхы түрүү хүн түрэлтэн дэм...жэнэ ба һайшаана. Большевистскэ ...хэблэл эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, социализмын түлөө эрид хатуу тэмсэгшэ мүн гэжэ бүхы арадууд харана. Тэрэ хадаа хүлһэнэй буржуазна хэблэлэй муухай хэрэгүүдые элирүүлэн, империалистнуудай мэхэ гохые, хардалга гүжэрдэлгые бута сохин, бүхы дэлхэйдэ большевистскэ үнэн хурса үгые тараана. Манай хэблэлэй баян дүй дүршэлһөө арадай демократиин оронуудай залуу хэблэл һургаал абана.

Большевистскэ хэблэлэй бүхы алдарта түүхэнь Ленин Сталин хоёрой нэрэтэй нигта холбоотой юм. Тэдэнэй оролдолго анхаралай ашаар хэблэл хадаа манай партиин эгээ хурса, эгээ хүсэтэй зэбсэг болоһон, арад нииты дунда үндэр ехэ хүндэлэл олоһон ба өөрыгөө тойруулан оломянган эдэбхитэниие элсүүлһэн байна.

Большевистскэ хэблэлэй олонтоото отрядуудтай суг хамта манай Бурят-Монголой хэблэл ябалсана. Республикын хэблэл хадаа областной партийна организацида ленинско-сталинска национальна политикые бэелүүлхэдэнь, арадай ажахы ба культурые үргэдхэхэнь, ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэдэнь, буржуазно-националистическэ хазагайруулгада эсэргүүсэн эрид шангаар тэмсэхэдэнь тон ехээр туһална. Манай газетэнүүд арад олон ниитэтэй холбоогоо үдэр бүри бэхижүүлнэ ба үргэдхэнэ.

Большевистскэ хэблэл түйлаһанаараа һанаагаа амардаггүй, харин хододоо урагшаа зоридог юм. Тиимэһээ бидэ, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд, өөһэдынгөө дутуунуудые сэхэ хараха ба тэдэнээ усадхаха, үдэр бүри шэнэ юумые бэдэрхэ, ургаха ёһотойбди.

Бурят-Монголой XVI областной партийна конференци манай газетэнүүдэй дутуунуудые тэмдэглэхэ зуураа, тон ехэнүүд зорилгонуудые хэблэлэй үмэнэ табяа. Конференци болбол республикын газетэнүүдэй хүдэлмэриин хэмжээе эрид дээшэлүүлхэ, эмхидхэлэй-партийна ба партийно-политическэ хүдэлмэриие бүхы талаарнь хаРуулха ябадалые туйлаха, промышленна ба колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэлые согсолхо ба тарааха, большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дээшэлүүлхэ гэһэн эрилтэ табяа.

Мүн аймагай газетэнүүдэй урда ехэнүүд ба шухала зорилгонууд табигдана. ВКП(б)-гэй Обком Мухаршэбэрэй аймагай газетын тоосоогоор абаһан тогтоол соогоо эдэ зорилгонуудые эли тодоор табиһан байна. Эдэ газетэнүүдэй гол зорилгонь хадаа ажалшадые политическэ гэгээрүүлгэ, ойлгосотой ба тодо жэшээ дээрэ советскэ патриотизм, ажалда үнэн сэхээр хандаха, гүрэнэй дисциплинэ хэлбэрилтэгүй сахиха ябадалда ажалшадые хүмүүжүүлгэ болоно.

Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэлэй урда мүн лэ шухала ба харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Областной партийна конференци болбол марксистско-ленинскэ литературые бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулгые һайжаруулха, бүхы номуудай шанарые ба идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго табиба.

Мүнөө большевистскэ хэблэлэй зорилгонууд угаа ехэ. Эдэ зорилгонуудаа хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд хүндэтэйгээр дүүргэхэ, Ленин ба Сталинай классическа зохёолнуудһаа, большевистскэ публицистикын гайхамшагта дүршэлһөө хододоо һургаал абаха байһаниинь дамжаггүй.

Хэблэлэй һайндэрөөр дашарамдуулан советскэ хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ большевистскэ баяр хүргэе!

Колхозно полинуудһаа мэдээсэлнүүд

КУДАРА-СОМОН. Эндэхи кол...хозууд эртын борнойлгын түсэбые ...97,8 процент дүүргэе. Дүүрэн бэшэ ...мэдээгээр эндэ 2676 гектарта эртын ...ороһото культуранууд, тэрэ тоо...до 1950 гектарта шэниисэ тариг...дад байна.

Республика дотор түрүүлжэ ...ябаһан энэ аймагай колхозууд ...майн 10 хүрэтэр тарилгаяа дүүргэ...хын түлөө шанга тэмсэл хэнэ.

* * *

Часай графигаар хүдэлмэрилнэ. Бичурын аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ трактористнууд Семен Качерин, Иван Крылов гэгшэд часай графигаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэнэй ашаар эдэнэр халаанайнгаа нормые 140—150 процент дүүргэдэг болоо. Мүн долоон хоногой турша соо 400 килограмм горючи арбилаа.

В. И. Ленин, И. В. Сталин, В. М. Молотов гэгшэд 1917 ондо «Правда» газетын редакци соо.
Уранзурааша П. Васильевай зураглаа. (В. И. Ленинэй музей).

Бурят-Монголой ажалшад! Гүрэнэй Табадахи урьһаламжые захилгада бултадаа эдэбхитэйгээр хабаадалсая!

☆ ☆

Нэгэн хүсэлэнтэйгөөр захина

Майн 3-най үдэшэ мяха-консервын комбинадай һүниин халаанай олон тоото хүдэлмэришэд цехүүд соогоо сугларжа, гүрэнэй Табадахи урьһаламжа захилгые баярай оршон байдалда үнгэргэбэ.

Стахановец Павлуцкий суглаРагшадта хандажа: «манай ороной ажалшадай бүри баян, бүри ехэ жаргалтай болохын тулада нэгэ һарынгаа салин хүлһэндэ урьһаламжа захинаб»—гэжэ хэлээ. Колбасна цехын коллективэй солото стахановецууд Кушнарёва, Денисенко ба бусад нүхэр Павлуцкиин үгые халуунаар дэмжээ. Тиин, час хахадай турша дотор захилгаяа дүүргээ.

Майн 4-эй үглөөгүүр эртэ үдэрэй халаанай хүдэлмэришэдэй митинг болоо. Тэндэ, мяха-консервын комбинадтахи ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг нүхэр Мурчин советскэ урьһаламжын угаа ехэ удхашанар тухай элидхэл хээ.

Мүнөө урьһаламжа захилга үргэлжэлһөөр.

А. Шестаков.

„Минии жэшээгээр захигты!“

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Зэдын аймагай ажалшад СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа тухай мэдээсэлые тон ехэ баяртайгаар угтаба.

Аймагай центрын предприятинууд ба эмхи зургаануудай коллектив митингнүүдые үнгэргэжэ, урьһаламжын захилгые тон түргэнөөр дүүргэв.

—Советскэ хүн бүхэн ажалшадай амгалан тайбан байдалай түлөө тэмсэнэ. Шэнэ урьһаламжа захиһан мүнгэмнай оронойомнай баялигые улам ехэдхэхэл,—гэжэ аймагай хэлхеэ холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Цыренжапов мэдүүлээ.

Дырестэйн сомоной «Социализм» колхозой колхознигууд захилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. 60 гаран наһатай колхозник үбгэн Ц. Цыбикжапов «гүрэндөө манай урьһаар үгэһэн энэ мүнгэн хадаа Эхэ оронойомнай хүсэ шадалай саашанхи хүгжэлтэдэ туйлай ехэ туһа хүргэжэ байһаниие мэдэнэбди. Нүхэд колхознигууд, минии жэшээгээр захигты!»—гэжэ бүгэдые уряалаа.

Д. Чимытов.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй дэбжэлтэ

Улан-Удын аптекоуправлениин байшанда городой аптекэнүүдэй олон тоото хүдэлмэрилэгшэд сугларба. Тэдэнэр дайнай һүүлэй Сталинска табанжэлэй шиидхэхы Табадахи жэлэй урьһаламжа гаргалга тухай мэдээсэлые дуулажа, энээниие туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Үгэ хэлэгшэд Гурулева, Малыш, Коварская, Кушевая ба бусад шэнэ урьһаламжа захилгын арадай ажахые һэргээн бодхоолго ба хүгжөөлгэдэ угаа ехэ удхашанартай байһан тухай хэлэбэд. Зарим хүдэлмэрилэгшэд һарынгаа салин хүлһэнһөө үлүү ехэ суммада урьһаламжа захяа.

Булад шудхагшадай үгэ

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-бүтээлгын заводой булад шудхалгын цех... Баатарлиг габшагайгаар ажаллаһан дээрэһээ тус цехынхид ажалай магтаалта ехэ амжалтануудые туйлажа, завод соогоо суурханхай. Комплексно арбилалтын ашаар тэдэнэр хэдэн мянган түхэригэй олзо доход Эхэ орондоо үгөө.

— Бидэнэр Московско предприятинуудай түрүү хүдэлмэрилэгшэд Лидия Корабельникова, Федор Кузнецов гэгшэдэй нэрэнүүдые газетэнүүд дээрэ уншадаг ба радиогоор соносодог байнабди. Тэдэнэр элдэб хэрэгсэлнүүд болон эдлэлнүүдые арбилхын түлөө бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөнэй эхи гаргаһан байна,—гэжэ нэгэ хүдэлмэришэ хэлэнэ. Тэрэнэй хэлэһые булад шудхалгын цехын түрүүшүүлэй нэгэн—электро-гагнууРша нүхэр Кулешов иигэжэ үргэлжэлүүлнэ:

— Бидэнэр ажал дээрэ арбилалта хэжэ, Эхэ орондоо туһалхаһаа гадна, ажаллажа олоһон олзоһоо түрэл гүрэндөө урьһаар үгэнэбди.

Эндэ хөөрэлдөөшэдые тойрон хүнүүд олошорно. Уданшьегүй цехын хүдэлмэришэдэй митинг эхилбэ. Профсоюзай цехкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сверков сугларагшадта иигэжэ хандана:

— Нүхэдүүд! Мүнөө һаяхан Москвагай радиостанци гүрэнэй Табадахи урьһаламжын гаргагдаһан тухай правительствын тогтоол соносхобо. Энэ урьһаламжа хадаа манай Эхэ ороной арадай ажахые улам ехээр хүгжөөхэ ябадалда шэнэ нэмэри үгэхэ байна. Урьһаламжа захилгые үнгэргэхэ тухай цехын парторг нүхэр Копелин үгэ хэлэхэнь.

Нүхэр Копелин СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа захиха гуримые тодорхойгоор хэлэнэ. Һүүлээрнь хүдэлмэришэд хойно хойноһоо һубарин захижа эхилнэд. Халаанай мастер стахановец нүхэр Костин нэгэ һарынгаа салин хүлһэнэй хэмжээгээр урьһаламжа захиха зуураа:

—Советскэ урьһаламжануудай хаана ошодогые, юу бүтээдэгые бидэнэр һайтар мэдэнэбди. Харагты энэ манай заводой территориие. Хэдэн олон шэнэ шэнэ гэр байранууд һүүлэй үедэ баригдаа. Тэдэ гэрнүүд соогуур бидэнэр өөһэдөө ажаһуунабди,—гэжэ тэрэ хэлээд, үгөө иигэжэ дүүргэнэ: —айл, хүн бүхэн сэнгэлиг хүхюун байдалтай болоо. Энэ хадаа советскэ арадай хамтын хүсэнэй ашаүрэ мүн. Тэрэ хүсэндэ нэмэри үгэхэ гээшэ патриотическа хэрэг мүн.

Һүүлээрнь комсомолец Кузнецов салин хүлһэнэйнгөө һара хахадай хэмжээгээр урьһаламжые захяа. Нүхэр Кузнецов эрхим электрогагнууршадай нэгэн юм. Тэрэ өөрынгөө үнэн зүрхэнһөө иигэжэ мэдүүлээ:

—Би залууб. Намайе советскэ засаг, ленинско-сталинска комсомол хүмүүжүүлээ. Эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн болохо ябадалдамнай уужам харгы нээлгэтэй. Тэрэ харгын бүри үргэн болохын түлөө, Эхэ оронойнгоо алдар суутай бүри ехээр ургахын түлөө мүнөө гүрэнэй Табадахи урьһаламжые захинаб. Нам шэнгеэр Эхэ орондоо туһалхые советскэ хүн бүхэн хүсэнэ. Тиимэл хадаа советскэ арад коммунизм тээшэ амжалтатайгаар дабшана.

Иимэ һанал сэдьхэлтэй байһанаа, иимэ эмхи гуримтай байһанаа тус цехынхид дахяад харуулба. Тэдэнэр советскэ арадай мүнхэ заншалые дахяад баталаа.

Д. Гунзынов.

Ленин—Сталинай агуухэ туг доро

Советскэ арад болбол бүхы дэлхэйн ажалшадай һанал нэгэдэлгын үдэр — Майн 1-нэй алдарта һайндэрые асари ехэ дэбжэлтын ба зориг бадаралгын оршон байдалда угтаа.

Агууехэ советскэ державын алдарта столица — Москвада Майн Нэгэнэй парад ба ажалшадай демонстраци болоо.

Пролетарска интернационализмда үнэн байдаг советскэ арад Майн 1-нэй һайндэрөөр дашарамдуулан, эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэгшэ бүхы арадуудые ахадүүгэй ёһоор үнэн зүрхэнһөө амаршалаа.

* * *

Киевэйхидэй Майн Нэгэнэй демонстраци хадаа агууехэ ород ба украин арадуудай хэтэ заяанай хани барисаае, большевигүүдэй партида, сэсэн багша Сталинда украин арадай тон ехээр дуралдаг ба үнэн байдагые, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, демократиин илан мандахын түлөө тэмсэхээр эрмэлзэдэгые эли тодоор харуулаа.

Киевэй ажалшадай демонстрацида 400 мянга шахуу хүн хабаалаба.

* * *

Белоруссиин столицадахи Ленинэй нэрэмжэтэ площадь дээрэ үглөөнэй 11 часта сэрэгэй парад болобо. Тэрэнэй һүүлээр, Минскын томо промышленна предприятинууд ба шэнэ барилгануудые нэгэдхэдэг Сталинска районой ажалшад тус площадь дээрэ гараба.

Һайндэрэй жагсаал 3 час соо үргэлжэлөө. Энээндэ Минскын 200 мянга үлүүтэй ажалшад хабаадаа.

* * *

Нарата Грузиин столицадахи Берияын нэрэмжэтэ площадь дээрэ Тбилисскэ гарнизоной сэрэгүүдэй парадай һүүлээр, 5 мянган физкультурнигууд жагсан ерэбэ. Һайндэрэй демонстрациин колоннонууд хүсэтэ мүрэн шэнгеэр хүүен шааян үнгэрнэ. Тус жагсаалые Грузиин үнинэй предприятиинхид — Сталинай нэрэмжэтэ паровозовагонно заводой хүдэлмэришэд нээбэ. Революционно хүдэлөөнэй эхин дээрэ агууехэ Сталин энэ заводтохи марксистска подпольно түрүүшын кружогуудые, забастовконуудые, хүдэлмэришэдэй политическэ демонстрацинуудые хүтэлбэрилдэг байһан юм.

Тбилиссидэхи демонстрацида 300 мянга үлүүтэй хүн хабаадаа.

* * *

Алма-Атада, Сталинабадта, Кишиневто, Ташкентдэ, Фрунзеда, Ригэдэ, Таллинда, Ашхабадта, Ереванда, Вильнюстэ, Петрозаводскдо, Бакуда сэрэгэй гарнизонуудай парадууд болоһон байна.

Казахстанай столицадахи һайндэрэй жагсаал 4 час үлүүтэй саг соо үргэлжэлөө, Узбекистанай столицада — 4 час хахад соо болоо.

Майн 1-нэй демонстрацинуудта Бакугай 350 мянга үлүүтэй ажалшад, Ташкентын — 350 мянган ажалшад, Ригын — 350 мянга үлүүтэй хүн, Алма-Атын—200 мянга шахуу ажалшад, Ереванай—175 мянган зон хабаадаба. Тэрэшэлэн манай Эхэ ороной бүхы городуудта хүсэтэ ехэ демонстрацинууд болоһон байха юм.

* * *

Советскэ Союзай ажалшад городуудайнгаа площадьнууд дээрэ, тосхонуудайнгаа улицануудта жагсан гаража, өөһэдынгөө эбдэршэгүй морально-политическэ нэгэдэлэй советскэ Эсэгэ орондоо халуун инаглалаа, большевигүүдэй партида, түрэл Советскэ Правительствода, инаг вождь Сталинда заха хизааргүй үнэн байдагаа, манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм — социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые блатар габьяата ажалаараа улам бэхижүүлхэ гэһэн дура хүсэл ба зоригжолоо дахинаа элирүүлэн харуулаа.

(ТАСС).

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа

А. Г. ЗВЕРЕВ,

СССР-эй финанснуудай Министр

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа Советскэ Правительствваар гаргагдаа. Шэнэ урьһаламжын зорилгонь юуб гэхэдэ, арадай ажахы ба культурна байгуулалтые финансировалха, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ ябадалда хүн зоной мүнгэн зөөриие хабаадуулха болоно.

Гүрэнэй урьһаламжанууд хадаа советскэ гүрэнэй экономическа ба политическэ ажабайдалда шухала һуури эзэлнэ. Тэдэнэр оронние социалистическэ ёһоор индустриализацилха ба хүдөө ажахые коллективизацилхын тула мүнгэнэй ресурснуудые нөөсэлэн суглуулха зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ утаа ехэ үүргэ бэелүүлээ, манай оронние гэзгэнги аграрна байһанһаань түгэс хүсэтэ индустриальна ба колхозно держава болгоходонь парти ба правительствода туһалаа. Дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй үедэ гүрэнэй урьһаламжануудые захилгаһаа бюджедтэ ороһон мүнгэнь угаа ехэ сумма —50 шахуу миллиард түхэриг болоһон байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу-ехэ дайнай жэлнүүдтэ манай урьһаламжанууд хадаа дайсание бута сохихо хэрэгтэ мүнгэн зөөринүүдые суглуулгын ашэ үндэһэнүүдэй нэгэниинь байгаа. Советскэ хүнүүд, өөрынгөө Эхэ ороной дулэтэ патриодууд, сэрэгэй урьһаламжануудые захижа, гүрэндөө 76 миллиард гаран түхэриг урьһаар үгэһэн байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай илалтаар дүүрэһэнэй һүүлдэ советскэ арад ажахыгаа һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ сталинска түсэбые бэелүүлжэ эхилээ. 1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соонь нүхэр Сталинаар табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада Советскэ Правительство СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ хэдэ хэдэн урьһаламжануудые гаргаһан байгаа. Гүрэнэй урьһаламжануудаар мүнгэн зөөринүүдэй оролго дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ 100 миллиард гаран түхэриг болобо.

СССР-эй гүрэнэй урьһаламжануудай угаа ехэ амжалтань хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенциин үндэр патриотизмые, өөрынгөө түрэлхи гүрэндэ тэдэнэй хизааргүй үнэн сэхэ байһаниие, Ленин-Сталинай партиие тойрон ниггаар жагсаһаниие харуулна.

Советскэ урьһаламжанууд бүгэдэарадай мэдэрэл ба өтигэлые татана. Энэ хадаа бодото арадай урьһаламжа мүн. Манайда бүхы ажалша хүн зон урьһаламжануудые захидаг байна.

Урьһаламжануудай облигацинуудые захижа абаха зуураа, манай арад хадаа гүрэнэй урьһаламжануудта оруулагдаһан ажалайнь нөөсэлгэнүүд СССР-эй ниитын баялигые ехэдхэхэ ябадалда туһална гэжэ мэдэнэ. Гэхэтэй хамта, гүрэнэй урьһаламжанууд облигацинуудай эзэдтэ олзо доход асарна. Советскэ гүрэнэй кредидэй байха үе соо 27,5 миллиард түхэригэй шүүбэринүүд урьһаламжануудаар хүн зондо түлэгдөө. Гансахан 1949 ондо хүн зон 2,5 миллиард шахуу түхэригэй шүүбэринүүдые абаһан байна. Тиин, 1950 ондо шүүбэринүүдэй сумма улам бүри ургажа, 3,5 миллиард түхэриг болохо байна.

Манай урьһаламжануудые түлэлгэ, эдээн тушаа процентнүүдые үгэлгэнь гүрэнэй бюджедтэ һаад болохогүй, алба налогуудые ехэдхэхые эрихэгүй, харин социалистическэ ажахын нөөн суүлаг(?)руулгын ургалтаар бүрин хангагдаха байна.

Урьһаламжануудые түлэхэ ба процентнүүдые үгэхэ ябадалда зорюулагдаһан гаргашануудай удельнэ хэмжээнь советскэ гүрэнэй бюджедтэ ехэ бэшэ ба бүхы гаргашануудай нэгэ процентдэ хүрэхэгүй байна.

Капиталистическэ гүрэнүүдтэ тад ондоо байдалтай байна. Тэндэ гаргагдадаг урьһаламжанууд бюджетнэ угаа ехэ дефицидүүдые түлэхэ, империалистическэ шэнэ дайнуудай бэлэдхэлые финансировалха, чиновничье — полицейскэ угаа ехэ аппарадые бариха ябадалда зорюулагдана.

Капиталистическэ гүрэнүүдэй урьһаламжанууд, үйлэдбэрилэн бүтээхэ шаталгүй ушарһаа, гансахан хүн зонһоо налогуудые татаха аргаар лэ түлэгдэнэ. Гүрэнэй урин хэды шэнээн ехэ байнаб, ажалша үргэн олониитэдэ хүндөөр тохоогдоһон налогууд тэды шэнээн ехэ байдаг.

Урьһаламжануудаар буржуазна гүрэнэй түлбэринүүд тухай асуудал тушаа Маркс ингэжэ бэшээ һэн: «Эдэ түлбэринүүдэй мүнгэн зөөриие буржуазна гүрэн хадаа налогуудай формоор ажалшан ангинуудай карманууднаа татан абана».

Советскэ Союзда гүрэнэй ба арадай интересүүд бэе бэеһээн таһаршагүй юм. Тиимэһээ советскэ гүрэнэй урьһаламжануудые захилга хадаа советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй түгэс хүсэтэ демонстрациинь хододоо болодог гээшэ.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа хадаа манай Эхэ ороной ажалшадай политическа ба ажалай угаа ехэ дэбжэлтын оршом байдалда гаргагдаа. Агуу-ехэ Сталинай хүтэлбэри доро, коммунистическэ партяар зоригжуулагдаһан советскэ арад дайнай хойто тээ арадай ажахые дэбжүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ амжалтануудые туйлаһан ба коммунизмда ошохо замаар урагшаа этигэл найдабаритайгаар ябана.

Советскэ хүнүүдэй шэн зоригто ажалай ашаар дайнай хойто тээхи сталинска табанжэл болзорһоо урид дүүргэгдэжэ байна. Түрүү техникээр зэбсэглэгдэһэн социалистическэ промышленность валова продукци гаргаха талаараа табанжэлэй түсэбөөр 1950 он тушаа тогтоогдоһон хэмжээе үнгэрһэн жэлэй октябрьда ахижа гараһан байна. Дайнай урда тээ, 1938—1940 онуудта промышленна үйлэдбэриин жэлэй дунда жэшээтэ ургалтань 12—13 процент байгаа һаа, һүүлэй гурбан жэлнүүдтэ манай промышленностиин ургалтын дунда жэшээтэ темпнь 22,5 процент болоһон байна.

Промышленностиин хүдэлмэридэ шанарай показательнуудые һайжаруулхын түлөө бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөн гайхамшагта дүнгүүдые асарна. Социалистическэ предприятинуудай рентабельность дээшэлээ, арадай ажахыда мүнгэн зөөриин эрьесэнь түргэн болоо, гол фонднуудые ашаглалга нилээд һайжараа, бүтээн гаргагдадаг продукциин шанарынь дээшэлээ.

Капитальна барилга угаа ехэ хэмжээгээр ябуулагдана. Дайнай ба дайсанай эзэмдэлгын үедэ һандаргагдаһан олон мянгаад предприятинууд һэргээн байгуулагдаһан ба хүдэлмэрилжэ эхилһэн, угаа ехэ олон шэнэ фабриканууд ба заводууд баригдаһан ба эксплоатацида оруулагдаһан байха юм.

Дайнай хойто тээхи үедэ хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжээхэ тухай парти ба правительствын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зэбсэгжэһэн манай ороной колхозууд ба совхозууд ехэнүүд амжалтануудые туйлаба. 1949 ондо ороһото культурануудай валова ургасань 6—7 миллиард пүүд боложо, дайнай урда тээхи 1940 оной хэмжээе ахижа гараһан ба табанжэлэй түсэбөөр 1950 он тушаа тогтоогдоһон хэмжээнүүдтэ хүрөөд шахуу байна. Хлопогой, улһанай, наран сэсэгэй ба хартаабхын валова ургасань мүн лэ 1940 оной хэмжээе нилээд үлүүлээ. Колхозно ба совхозно ашаг шэмэтэ ниитын малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб амжалтатайгаар гүйсэдхэгдэнэ. Байгаалиие хубилгаха сталинска түсэб бэелүүлхэ хэрэгтэ гайхамшаг үрэнүүд туйлагдаа.

Хүдөө ажахын эдэ амжалтанууд хадаа ажахын социалистическэ системын лэ ашаар, сталинска табанжэлнүүдэй үедэ байгуулагдаһан колхозно байгуулалтын ашаар бэелүүлэгдээ.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудтахи асари ехэ туйлалтануудай үндэһэ һуури дээрэ национальна олзо доход түргэнөөр ургана, манай арадай ажабайдалай материально-культурна хэмжээн хэлбэрилтэгүй дээшэлнэ. Дайнай хойто тээ, ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай сэнгүүдые гурбадахин химдаруулһанай үндэһөөр хүн зон хэдэн зуун миллиард түхэригэй хэмжээтэй асари ехэ ашагта хүртэһэн байна.

Манай гүрэн хүдэлмэришэд ба албахаагшадай социальна страхованида, пенсинүүдтэ, медицинскэ туһаламжа хүн зондо түлөөһэгүйгөөр үзүүлэлгэдэ, олон үхибүүдтэй ба ганса бэе эхэнүүдтэ тэдхэмжэ үгэлгэдэ гэхэ мэтээр айхабтар ехэ зөөри гаргашалдаг байна, хүч зомнай 1949 он дотор гүрэнэй зөөриһөө тиимэ түлөөһэнүүд болгон 110 миллиард үлүүтэй түхэриг абаһан байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй турша соо хүдэлмэришэд ба албахаагшадай доходуудынь бүхы дээрэ, сасуудхагдаһан сэнгүүдээр нэгэ хүдэлмэришэндэ гэжэ бодобол, 1940 онойхиһоо 24 процентээр дээшэдэ, таряашадай доходуудынь — 30 үлүүтэй процентээр дээшээ болоһон байна.

1947 ондо мүнгэнэй реформо амжалтатайгаар хэһэнэй ба юумэнүүдэй сэнгүүдые химдаруулха политикые парти ба правительствын зүгһөө сэхэ шууд ябуулһанай ашаар манай орон дотороки мүнгэнэй эрьесэ бэхижээ, түхэригэй худалдан абаха шадалынь нилээд дээшэ болоо, 1937 онһоо хойшо американска доллартай жэшэн тодорхойлогдодог байһан түхэригэй тусхайта курснь дээшэ болоо. Тиимэл ушарһаа Советскэ Правительство болбол гадаадын валютанууд тушаа түхэригэй тусхайта курсые энэ оной мартын 1-һээ хойшо дээшэлүүлээ, түхэригэй курсые ехээр үнеэ унаһан американска долларой база дээрэ бэшэ, харин түхэригэй алтан үнэтэй зохилдуулан, бүри тогтууритай, алтанай үнэһэ һуури дээрэ тодорхойлхо шухала гэжэ тоолоһон байна.

Советскэ Правительствын энэ шиидхэбэри хадаа ажахын социалистическэ системэмнай капиталистическэһээ үлүү һайн байһаниие гэршэлнэ. Манай советскэ түхэриг дэлхэй дээрэ эгээн бэхи ба тогтууритай валюта болоо. Түхэригэй худалдан абаха шадалай саашадаашье дээшэлхэнь дамжаггүй, яахадааб гэхэдэ, советскэ мүнгэн хадаа социалистическэ гүрэнэй хүсэн түгэс ба улам бүри бэхижэжэ байгаа экономикодо түшэглэнэ.

Социалистическэ байгуулалта болбол гэгээрэлэй, наукын ба искусствын ургаха заха хизааргүй ехэ арга боломжонуудые хангаа. 1949 оной эсэстэ эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудта, техникумүүд ба бусад тусхай һуралсалай газарнуудта 36 миллион хүн һурадаг байгаа. Һуралсалай дээдэ газарнуудаар мэргэжэл түгэлдэр кадрнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана.

«Манай оронһоо ондоо тээгүүрхи наукын туйлалтануудые ойрын сагта үлүү гараха» гэжэ нүхэр Сталинай табиһан зорилгые советскэ эрдэмтэд амжалтатайгаар шиидхэжэ байна. Эдэнэр ондоо туйлалтануудайнгаа хажуугаар, атомна энергиин нюусые богонихон болзор соо мэдэжэ абаһан байна.

Манай орон дотор арадай элүүрые хамгаалха хэмжээ-ябуулгануудай шэнэ, үргэн ехэ программа бэелүүлэгдэнэ, больницанууд улам олон болоно, врачуудай тоо ургана.

СССР дотороки ажахын ба культурна байгуулалтын асари ехэ далайсань СССР-эй гүрэнэй бюджет дотор эли тодоор харагдана. Арадай ажахы ба культурна байгуулалтые мүнгөөр хангалгада зорюулан гүрэнэй бюджетһээ гаргашалагдадаг хэдэн зуун миллиард түхэригүүд, түбхын түрүүндэ социалистическэ промышленностьһоо, хүдөө ажахыһаа, худалдаа наймаанһаа ба арадай ажахын ондоошье һалбаринуудһаа оролог олзо доходуудаар бүглэгдэнэ. Советскэ Правительствын гаргаһан, гүрэнэй урьһаламжануудые захилгаһаа ородог мүнгэ зөөри хадаа гүрэнэй бюджедэй доходуудай шухала эүйлынь болоно.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа хорин миллиард түхэригэй хэмжээтэйгээр, хорин жэлэй болзороор гаргагдаба. Шэнэ урьһаламжын облигацинууд 500, 200, 100, 50, 25, 10 түхэригүүдэй хэмжээтэйгээр гаргагдаа. Ажалша бүхэн эдэнэй али нэгыень захижа шадаха байна.

Шэнэ урьһаламжа урда жэлнүүдэйхид шэнги, шүүбэритэ байна. Урьһаламжын доходуудынь, жэл соогоо дунда жэшээгээр 4 процентын хэмжээтэй шүүбэринүүдээр хүн зондо түлэгдэхэ байна. 100 түхэригэй облигацида, өөрынь үные оруулалсан шүүбэринүүдынь 25.000 10.000, 5.000, 1000, 500, 200 түхэригэй хэмжээтэйгээр тогтоогдоо.

Советскэ түхэригэй улам бэхижэлгэ ба худалдан абаха хүсэ шадалайнь дээшэлэлгэтэй дашарамдуулан, шэнэ урьһаламжа дотор 50.000 түхэригэй шүүбэринүүд үгы ба 25.000 түхэригэй шүүбэринүүдэй тоо үсөөн болоо. Гэхэ зуура, 200 түхэригэй шүүбэринүүдэй тоо олон болгогдоо.

Урьһаламжын хорин жэлэй болзор соо облигацинуудай 35 процентэнь шүүхэ, харин нүгөөдэ 65 процентнь облигаци баригшадта үнээрнь түлэгдэхэ байна. Хорин жэлэй турша соо гүрэмнай, шүүбэринүүдэй түлбэри тоололсохоо өөрынгөө абагшаһаа нэгэ хахад дахин ехэ суммые урьһаламжа баригшадта бусаажа үгэхэ байна. 1951 онһоо эхилэн жэл бүри урьһаламжын шүүбэринүүдэй хоёр тираж болохо, хорин жэл соо бүхы дээрэ—40 тираж болохо юм.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа тараалга хадаа ажахын-политическэ угаа шухала удхашанартай кампани мүн. Шэнэ урьһаламжа захиха ябадал эмхидхэлгэдэ партийна, комсомольско, профсоюзна организацинууд, нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүд, финансова органууд ба нөөсэлгын кассанууд гол, эмхидхэхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Тэрэшэлэн предприятинуудта, эмхи зургаануудта, колхозуудта захилга сэхэ эмхидхэхэ комсодууд урьһаламжа амжалтатайгаар тараалгада ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Шэнэ урьһаламжа захилгын үдэрнүүдтэ городой ба деревниин бүхы хүн зоной дунда ниитын-ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой. Энеэндэ эрхим агитаторнуудые, пропагандистнуудые, үйлэдбэриин түрүүшүүлые, газартаряалангай стахановецуудые хабаадуулха хэрэгтэй. Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ, арадай ажахын ба культурын саашанхи хүгжэлтын хэрэгтэ, арадай материальна ажана тэнигляи(?) байдалые улам дээшэлүүлхэ ябадалда шэнэ урьһаламжын удхэ шанарые ажалшан бүридэ ойлгуулха хэрэгтэй. Урьһаламжын түлөө агитаци хадаа Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр манай орон дотор бэелүүлэгдэһэн социализмын илалтанууд тухай, манай социалистическэ индустриин ба хүдөө ажахын, техникын, наукын, искусствын амжалтанууд тухай, советскэ байгуулалтаар дэбжүүлэгдэһэн хүнүүдэй ургалта тухай хөөрөөн мүн.

Ажалшан бүхэн шэнэ урьһаламжа гаргалгын условинуудые мэдэхэ, шэнэ урьһаламжа захихадаа хүн зоной олохо ашагууд тухай мэдэхэ ёһотой.

Һайн дураараа захилга—советскэ урьһаламжануудай үндэһэн принцип мүн. СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа болбол урда жэлнүүдэй урьһаламжануудтал адляар, һайн дураһай үндэһэ һуури дээрэ захигдана. Ажалша хүн бүхэн хэды шэнээн урьһаламжа захиха ба ямар облигацинуудые абаха тухайдаа өөрөө тодорхойлхо байна. Зорилго юуб гэбэл, городой ба деревниин бүхы ажалшадые шэнэ урьһаламжа захилгада хабаадуулха шухала.

Хүдөө нютагуудта урьһаламжа тараахадаа, гар дээрэ мүнгэ оруулха ябадал эмхидхэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха ёһотой. Советскэ таряашад урьһаламжа захиһан дары гү, али түрүүшын үдэрнүүдтэ мүнгыень түлэдэг заншалтай байна. Энэ жэлдэ урьһаламжа захиһан мүнгэеэ сүм гар дээрэ түлэхэ талаараа, таряашад хадаа үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһөө бүри һайн условинуудтай байна, яахадааб гэхэдэ, советскэ деревниин экономикань улам ургажа, колхознигуудай олзо доходууд дээшэ болоо. Хүдөөгэй эдэбхитэд, түрүүшын ээлжээндэ — колхозуудай түрүүлэгшэнэр ба правленинүүдэй гэшүүд, сомсельсоведүүдэй депутадууд, колхозно бригадирнууд, Социалистическэ Ажалай Геройнууд урьһаламжа захиһан мүнгэеэ болзорһоонь урид түлэхэ хэрэгтэ жэшээ харуулха ёһотой.

Облигацинуудые барижа байгаа хэдэн арбаад миллион хүнүүдтэй урьһаламжаар тооһоое зүбөөр эмхидхэлгэ—тон ехэ удхашанартай. Энэ хадаа угаа харюусалгатай хэрэг мүн. Энэ хэрэг предприятинуудай ба өмхи зургаануудай бухгалтеридэ даалгагдана. Тус хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэлгэһээ—урьһаламжа захиһан мүнгэнэй бюджедтэ хаһа саг соогоо оролгонь дулдыдаха байна. Урьһаламжа тараалгын түрүүшын үдэрнүүдһөө хойшо, захилгые бүрин ба нарииндаар бүридхэхэ, урьһаламжа захилгаар суглуулагдаһан мүнгые гүрэнэй бюджедтэ һаадгүй оруулха шухала.

Шэнэ урьһаламжа хадаа 3—4 неделиингээ салин хүлһые гүрэндөө үгэхэ гэһэн лозунгтойгоор тараагдаха байна. Хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлһэнэй ургалта, промышленна ба эдеэ хоолой эд товарнуудай сэнгэй саг үргэлжэ химдаралга, арад зоной материальна тэниглэн байдалай хүгжэлтэ хадаа арадай нөөсэлгэнүүдэй ургаха аятай зохид услови хангана, энэнь манай гүрэнэй урьһаламжануудай база болоно.

Советскэ арад шэнэ урьһаламжые халуунаар дэмжэн, эмхитэйгээр захижа, большевигүүдэй партида ба арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда үнэн байдагаа, манай Эхэ ороной саашадаа һалбаран бадархын түлөө, коммунизмын илан мандаха замаар саашадаа илалтануудые туйлахын түлөө тэмсэхэ гэһэн өөрынгөө бата дура зоригые дахинаа элирхэйлэн харуулхань лабтай.

«В. Маяковский» гэжэ пароходой командa гүрэнэй Табадахи урьһаламжа захилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус командын гэшүүд (зүүн гарһаа) нүхэд В. Панов, И. Булкин, Макаров, Михалёв, Осипцев, Куранов гэгшэд палуба дээрэ урьһаламжа захижа байна.

М. Минеевэй фото.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа захилгада профсоюзна организацинуудай хабаадалга тухай

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиумэй 1950 оной майн 3-най

ТОГТООЛ

Советскэ арад болбол большевигүүдэй партиин хүтэлбэреэр, агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай ударидалгаар социалистическэ ажахы болон культурын хүсэтэ ехэ дэбжэлтые туйлаа.

Промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин талаар 1949 ондо туйлагдаһан гайхамшагта амжалтанууд, ажалай бүтээсын таһалгаряагүй ургалта ба продукциин өөрын үные доошолуулга хадаа үргэн хэрэглэлэй эдеэ хоолой ба промышленна эд товарнуудай гүрэнэй розничнo сэнгые 1950 оной мартын 1-һээ шэнээр химдаруулха арга боломжо олгоо.

Сэнгые химдаруулга болбол хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлһые, колхозно таряашадай ажабайдалай хэмжээе саашадань нилээд ехээр дээшэлүүлхэ ябадал хангажа байна, мүн манай арадай материальна тэниглэн байдалые дээшэлүүлхэ тушаа коммунистическэ партиин, советскэ правительствын, нүхэр Сталинай зүгһөө гаргажа байдаг үдэр бүриин анхарал оролдолгын толотомо гэршэ мүн болоно.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаһан һунгалтануудай үедэ туйлагдаһан коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой толотомо илалта болбол промышленностиин, хүдөө ажахын, культурын саашадаа дэбжэлтын түлөө, манай агуу ехэ Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдээ ажалай шэнэ баатаршалга гаргаха ябадалда олон миллион советскэ хүнүүдые зоригжуулаа.

Правительствын шиидхэбэреэр гаргагдаһан, СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжа болбол арадай ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ, советскэ гүрэниие бэхижүүлхэ ба советскэ арадай материальна тэниглэн байдалые, культурые саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухалын шухала удхашанартай.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум болбол СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжые хүдэлмэришэд, албахаагшад ба интеллигенциин дунда, Советскэ Союзай бүхы ажалшадай дунда тараан захиулха ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадахыень профсоюзна бүхы организацинуудта дурадхана.

Профсоюзна организацинууд болбол промышленность ба хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ, манай Эхэ ороной оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, советскэ арадай ажана тэниглэн байдалые ба культурые дээшэлүүлгэдэ энэ урьһаламжын ямар удхашанартай байһан тухай ойлгууламжын хүдэлмэриие ажалшадай дунда дэлгэрүүлхэ зэргэтэй. ВЦСПС-эй Президиум болбол промышленность болон транспортын эрэгтэй эмэгтэй бүхы хүдэлмэришэдтэ, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ, албахаагшадта, инженернүүд болон технигүүдтэ, наука болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта хандажа, СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжые гурба-дүрбэн неделиингээ салин хүлһэнэй хэмжээгээр нэгэн һаналтайгаар захихыень уряална.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьһаламжые нэгэн һаналтайгаар ба бүгэдэниитээрээ захижа, советскэ арад болбол социалистическэ Эхэ орондоо, коммунистическэ партида, советскэ правительстводa, агуу ехэ вождь ба сэсэн мэргэн багша нүхэр Сталинда хизааргүй ехэ дуратай ба үнэн сэхэ байһанаа үшөө дахин харуулхал.

ВЦСПС-эй Президиум.

СССР-эй Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол МНР-эй Бага Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэдэ этигүүлгын грамотануудые барюулба

УЛАН-БАТОР, апрелиин 29. (ТАСС). СССР-һээ Монгол Арадай Республикада байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Приходов МНР-гэй Бага Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Бумацэндэ өөрынгөө этигүүлгын грамотануудые барюулба.

Алтан медаль олгогдобо

1895 оной майн 7-до дэлхэй дээрэ анха түрүүн радиодамжуулга хэһэн ородой эрдэмтэ А. С. Поповой радио зохёоһоор 50 жэлэй ойе тэмдэглэн, тэрэнэй нэрэмжэтэ алтан медаль бии болгогдоһон байгаа.

Мүнөөнэй апрелиин 26-да, СССР-эй наукануудай Академиин Президиум хүсэтэ радио бүтээлгын ба радиотехникын һалбаринуудаар онсо гайхамшаг зохёолнуудые байгуулһанайнь түлөө СССР-эй наукануудай Академиин гэшүүн-корреспондент А. Л. Минцдэ А. С. Поповой нэрэмжэтэ алтан медаль олгобо.

…эблэл хадаа манай партиин эгээн хурса, эгээн хүсэтэй зэбсэг мүн

(И. СТАЛИН).

Хэблэл бидэнэртэ ехээр туһална

…ленна предприятинуудай …шэдэй социалистическэ … эдэбхитэйгээр хабаа… Эхэ орондоо элбэг ехээр … үгэхэ ябадалда большевистскэ хэблэл тон ехэ туһа хүргэ…

…нголлес» трестын олонхи …тануудай хүдэлмэри ба … республиканска газе… хуудаһанууд дээрэ нэгэн… большевистскээр шүүмжэ… байна Энээнэй ашаар …приятинуудай дутагдал… усадхагдаһан байха юм. … стахановецуудай баян …шэлнүүдые бүгэдын шада…гохо ябадалда хэблэл туй… үүргэ дүүргэнэ.

… стахановец Александр … гаршын үнэтэ үүсхэлые дэм…лэдбэри дээрээ толотомо амжалтануудые туйлажа байгшад тухай хододоо уншанабди.

Мүнөөдэр большевистскэ хэблэлэй һайндэр мүн. Тиимэһээ «Бурят-Монголой Үнэн» газетын редакциин саашанхи хүдэлмэридэ өөрынгөө хүсэлэнгые хэлэхэ байнаб. Гэбэл, табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэһэн стахановецуудай хүдэлмэриин үльгэр жэшээнүүд тухай статьянуудые, тэдэнэртэй хөөрэлдөөнүүдые хододоо толилжо байха шухала Тэрэшэлэн материалнуудые арбилха талаар инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүбшэлнүүдые мүн лэ толилжо байхые найданаб.

Д Аюшеев,
Улан-Удын модоной заводой түсэблэлгын таһагые даагша.

Түрүү малшадай дүршэлые үргэнөөр харуулха

…жалые хүгжөөхэ гурбан … түсэбые амжалтатайгаар …хын түлөө тэмсэлэй энэ ха…гатай үедэ түрүү малшадай …ршэлые халан абаха ябадал … шухала байна. Ушарынь … бидэнэр, малшад, түрүү…нэ үльгэр жэшээ абажа, …гөө хүдэлмэридэ улам ехэ амжалта туйлаха ёһотойбди.

Тиимэһээ «Бурят-Монголой Үнэн» газетын хуудаһанууд дээрэ республикын түрүү малшадай дүй дүршэлые үшөө олоор толилдог болохые хүсэнэб.

Д. Лодомпилов, Кяхтын аймагай «Улаан табангууд» колхозой ОТФ-е даагша.

…льтураяа амжалтатайгаар хүгжөөлсэгты

…өөдэр — большевистскэ хэб… үдэрые бүхы советскэ арад …лажа байна. Манай газетэ… үдэр бүхэндэ орон доторойн… уласхоорондын байдалай …уудые тон үнэн сэхээр арад…улгажа байдаг. Большевис…һоор үнэншэ сэхэ байдагаа… манай газетэнүүд арад зон… тон хүндэтэй болонхой.

32 жэлэй турша соо багшаар …эрилнэб. Һүүлэй үедэ Хэ… аймагай педагогическа …дые даанаб. Энэ удаан ху… соо ажаллажа, советскэ за…улые коммунистическээр ху…үлхэ талаар нилээд ехэ дүй …тэй болооб Педагогическа …дые, методикые шудалхын…ажуугаар үдэр бүхэндэ газе…тэ хандадагби.

Центральна ба республиканска газетэнүүдые, тэрэ тоодо «Бурят-Монголой Үнэн» газетые жэл бури захижа абанаб. Бурят-Монголой түрүү багшанарай дүй дүршэл, һургуулинуудай ажабайдал, заводууд, колхозуудай ажалай амжалтанууд — эдэ бүгэдые түрэлхи хэлэн дээрэмнай гарадаг газетэһээ мэдэхэдээ би ехээр омогорходогби. Формоороо национальна, удхараа социалистическэ культурын манайда улам улам һалбаран бадаржа байһандань омогорхонob. Иимэ культураяа саашадаа бүри амжалтатайгаар хүгжөөлсэхынь газетэдэ хүсэнэб.

Б. Махатов,
БМАССР-эй габьяата багша.

МИНИИ ХҮСЭЛ

…нта засагай үедэ өөрын үзэг …гүй байһан бурят-монгол … Агууехэ Октябрьска рево…һаа хойто тээ культурынгаа …р туйлаһан амжалтануудаа… омогорхоно. Эдэ амжалтануу… туйлаха ябадалда манай рес…ликанска газетэнүүд, тэрэ тоо… Бурят-Монголой Үнэн» газетэ …д туһа хүргөө. «Бурят-Мон…ой Үнэн» газетэ үргэн олониитын дунда бурят-монгол үзэг бэшэгые нэбтэрүүлхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэнэ. Энэ талаар бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб. «Б.—М. Үнэн» газетын редакциин коллектив өөрынгөө арюун уялгые хэзээдэ дүүргэхэ бэзэ гэжэ найданаб.

Б. Санжин, Бурмонгизэй литературна хүдэлмэрилэгшэ.

Уранзурааша **А. Кокорейкинэй** зураһан плакат. («Искусство» гэжэ хэблэл).

Гайхамшаг ургалта

Советскэ засагай жэлнүүдтэ манай орон дотор номуудые хэблэн гаргалга тон ехээр ургаһан байна. Октябрьска социалистическэ революциһаа урда өөрын үзэг бэшэггүй байһан олон национальностьнууд советскэ засагай жэлнүүдтэ үзэг бэшэгтэй боложо, түрэлхи хэлэн дээрэ марксизм-ленинизмын зохёолнуудые, ородой классическа ба советскэ уранзохёолнуудые, научна болон политическэ номуудые үргэнөөр уншаха аргатай болонхой.

Манай Бурят-Монголой республикын байгуулагдамсаар национальна хэблэл эмхидхэгдэжэ, түрэлхи ба ород хэлэн дээрэ элдэб номуудые жэлһээ жэлдэ олоор хэблэн гаргажа эхилһэн байха юм. Жэшээнь, 1923—1927 онуудай турша соо Бурмонгиз 113 нэрэтэй номуудые хэблэлэй 542,8 хуудаһан хэмжээтэй, 341,3 мянган хэһэг тиражтайгаар гаргаһан байгаа һаа, 1937—1941 онуудта 393 нэрэтэй номуудые 2143,3 хэблэлэй хуудаһан хэмжээтэй, 2759,9 мянган хэһэг тиражтайгаар гаргаһан байна.

Мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ манай республика дотор номуудые хэблэн гаргалга хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр ургана. Жэшээнь. 1948 ба 1949 онуудта Бурмонгизэй хэблэн гаргаһан 277 нэрэтэй, хэблэлэй 1533 хуудаһан хэмжээтэй, 1016 мянган хэһэг тиражтай номуудынь 1933—1937 онуудта табанжэл соо хэблэгдэһэнһээ холо ехэ байна. Республика дотор ном хэблэн гаргалгын али зэргэ ехээр ургаһые иимэ цифрнүүд тон элеэр харуулна: 1923 ондо оройдоо 7 нэрэтэй ном хэблэлэй 10 хуудаһан хэмжээтэйгээр, 11,5 мянган тиражтайгаар гараһан байхадань, харин 1949 ондо 132 нэрэтэй номуудые хэблэлэй 681,5 хуудаһан хэмжээтэйгээр, 407 мянган хэһэг тиражтайгаар гаргаа.

Бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэн гараһан номуудай дунда марксизм-ленинизмын классигуудай, ородой классическа ба советскэ литературын эрхим зохёолнууд: К. Маркс ба Ф. Энгельсын —«Коммунистическэ партиин манифест»; В. И. Ленинэй—«Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд», «Империализм болбол капитализмын дээдэ шата мүн», «Социализм ба шажан»; И. Сталинай —«Марксизм ба национальна асуудал», «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курс»; А. Пушкинай, Л. Толстойн, М. Лермонтовэй ба бусадай зохёолнууд бии.

Манай рабселькорнууд

Манай ороной ажабайдалда газетын асари ехэ үүргэ дүүргэдэг байһаниинь мэдээжэ. Олониитын коллективнэ эмхидхэгшэ, пропагандист, коммунистическэ партиин идеяе дамжуулагша—дүлэтэ агитатор болоһон большевистскэ хэблэлэй айхабтар ехэ удхашанар тухай Ленин ба Сталин нэгэтэ бэшэ тэмдэглэһэн байха юм. «Партиин агууехэ идеяе ба тэрэнэй политикые ойлгуулан нэбтэрүүлгэ, ажалшадые социалистическэ байгуулалтын бодото жэшээ дээрэ хүмүүжүүлгэ хадаа советскэ газетэ бүриин шухалын шухала ба хүндэтэй зорилго болоно.

Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадалдань газетэнүүдтэ олон тоото рабселькоровско арми ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Тиимэһээ газетэнүүдэй редакцинууд, тэрэ тоодо манай «Б М Үнэн» газетын редакци рабселькоровско хүдэлөөе улам үргэдхэхэ, рабселькорнуудые ургуулан хүмүүжүүлхэ хэмжээнүүдые хододоо абажа байдаг. Юуб гэхэдэ, нүхэр Сталин үшөө 1924 оной ноябриин 17-до «Крестьянска газетэдэ» эльгээһэн амаршалга соогоо иигэжэ бэшээ һэн: «Өөрынгөө селькорнуудые нюдэнэйнгээ сэсэгы мэтэ аршалан хамгаала—энэ шинии арми мүн...» Нүхэр Сталинай энэ заабарие бэелүүлэн, манай редакци рабселькорнуудайнгаа тоое олошоруулха, тэдэнэй идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, тэдэнтэй харилсаа холбоогоо һайжаруулха асуудалда шухала анхарал хандуулдаг, гэбэл рабселькорнуудай ба уншагшадай аймагай болон кустовой зүблөөнүүд үнгэргэгдэдэг, тэдэндэ заабари захяа үгэһэн бэшэгүүд хододоо эльгээгдэдэг, бэшэгүүдынь наринаар шэнжэлэгдэдэг, нэгэшье бэшэг толилогдоогүй гү, али харюу үгтэнгүй үлэдэггүй.

Эдэ бүгэдэ хэмжээнүүд хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдэй тоогой олошорхо, тэдэнэй идейно-политическэ хэмжээгэй дээшэлхэ ба редакциин хүдэлмэридэ тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадалда нилээд туһалдаг байна.

«Рабочий корреспондент» гэжэ журналай хүдэлмэрилэгшэтэй хөөрэлдэхэдөө нүхэр Сталин иигэжэ хэлээ һэн: «...Хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэд, нэн түрүүн, манай советскэ общественностиин дутуунуудые элирүүлэгшэд, тэдэ дутуунуудые усадхахын түлөө тэмсэгшэд, пролетарска общественнэ һанамжын командирнууд, энэ агууехэ факторай барагдашагүй хүсые парти ба Советскэ засагта социалистическэ байгуулалтын бэрхэтэй хэрэгтэнь туһа болгон зорюулхые эрмэлзэгшэд мүн».

Манай газетын олон тоото рабселькорнууд нүхэр Сталинай энэ заабарие өөһэдынгөө хүдэлмэридэ сагүргэлжэ хүтэлбэри болгоно. Тэдэнэр өөһэдынгөө бэшэгүүд ба корреспонденцинүүд соо республикынгаа экономико ба культурын хүгжэлтые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые харуулдаг, предприятинууд, колхозууд, МТС-үүд ба эмхи зургаануудай хүдэлмэриин дутуу дундануудые хаһа саг соонь элирүүлжэ, тэдэнние түргэнөөр эдилүүлхэ ябадалдань республикын партийна ба советскэ органуудта туһална.

Манай түрүү селькор Д. Н. Доржиевай—«Гүн тайга соо» гэһэн гаршагтай статья «Б М Үнэн» газетын энэ оной февралиин 3-най номерто толилогдоо һэн. Тэрэ статья соогоо нүхэр Доржиев манай байдалай хурдан түргэн хүгжэлтын али тодо жэшээ абажа, шадамаар харуулаа Гэбэл, Худан голой зүүн бэедэ, Патайн горхон гэжэ газарта Хориин механизированна леспромхозой шэнэ участок нээгдэжэ, модошодой культурна ёһоной тосхон шэнээр баригдаһан байна. 1946 ондо СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын болоходо, тэндэ юушьегүй, гүн тайга байһан юм 1950 ондо тэндэ һунгуулиин шэнэ участок эмхидхэгдэһэн байна.

Мухаршэбэрэй аймагта малай үбэлжэлгын муугаар үнгэргэгдэжэ байһан тухай нүхэр А Виноградовай статья манай «Б М Үнэн» газетын энэ оной февралиин 26-най номерто толилогдоһон юм. Дурсагдаһан аймагта малай үбэлжэлгые һайжаруулха хэрэгтэ тус статья ехэ туһа болоһон байха юм. БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствоһээ Министрые орлогшо түрүүтэй тусхай бригада Мухаршэбэртэ гаража, аймгүйсэдкомтойнь хамта малай хорохо, гаргашалагдаха ябадалые усадхаха болон үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ тушаа яаралтай хэмжээнүүдые абаһан байгаа.

Манай селькорнууд нүхэр С. Гармаев, Д. Мункоев, Д. Имеев ба бусадай бэшэгүүдэй шэнжэлэл «Б. М. Үнэнэй» энэ оной апрелиин 5-най номерто толилогдоо Тэрээн соо Сэлэнгын, Хэжэнгын, Закаменай, Кяхтын, Мухаршэбэрэй аймагуудта кино муугаар харуулагдадаг тухай шүүмжэлэл хэгдэһэн байгаа. Тиигэжэ кинофикациин Управлениин зүгһөө ажалшадта кино харуулгые һайжаруулха хэдэн хэмжээнүүд хараалагдаа Дурсагдаһан аймагуудай кинофикациин таһагуудта материально-техническэ туһаламжа үзүүлэгдээ. Кинофикациин таһагуудта бодото туһаламжа үзүүлхын тулада Управлениин начальник нүхэр Можаров Мухаршэбэрэй аймагта, тэрэнэй орлогшо нүхэр Ткаченко Закаменэй аймагта гараһан байха юм. Мүн, кинофикациин таһагуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээ.

Иигэжэ хүдэлмэриин дутуунуудые усадхаха ябадалда туһалһан хэдэн олон статья ба бэшэгүүд таһалгаряагүй манай редакцида орожо байдаг.

Манай рабселькорнууд энэ һайшаалтай хэрэгээ саашадань үргэлжэлүүлхэ зуураа, өөһэдынгөө эрдэм мэргэжэлые, идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө, редакцитай холбоо барисаагаа улам һайжаруулхын түлөө тэмсэхэ байһаниинь лабтай.

Большевистскэ партиин эгээн хурса зэбсэг

…ьшевистскэ хэблэл—манай … Ленин—Сталинай партиин … зэбсэг мүн. Большевистскэ …лэй түүхэнь туйлай ехэ ба ал… тэмсэлнүүдэй илалта түгэс …эмэ хуудаһануудаар элбэг …. Россида марксизмын дэл…эй хамта, тэндэ марксистска … бии боложо дэлгэрһэн бай…

…И. Ленин ба И. В. Сталин … большевистскэ хэблэлые зо… байгуулжа, тэрэнэй революцио… ехэ зорилгонуудые тодор…оор заажа үгэһэн байгаа. … Ленин болбол газетэ гээшэ …ктивнэ пропагандист ба аги… байхатаяа хамта, коллектив…мхидхэлшэ мүн гэжэ зааһан … юм. Нүхэр И. В. Сталин …евистскэ хэблэлдэ тон ехэ …ал хандуулжа, хэблэл—ма… партиин эгээл хурса, эгээл хү… зэбсэг мүн гэжэ һургадаг.

…эһээ большевистскэ хэблэл … манай партиин, тэрэнэй … вождьнор В. И. Ленин … Сталин хоёрой сэсэн мэргэн …ри доро хүгжэжэ, марксизм…измын агууехэ түгые ходо…оорэ үргэн ябажа, хатуу шан…алэй дүлэн соогуур илалта … табажа ерээ Шэнэ тухэ… пролетарска партиие байгуул… хэрэгтэ, хүдэлмэришэн ангиие …юционно мадэралээр хүмүү… хэрэгтэ, Агууехэ Октябрь… социалистическэ революциин илан мандаха хэрэгтэ, манай орон дотор социализмын илаха хэрэгтэ большевистскэ хэблэл сагнагдашагүй ехэ үүргые дүүргээ.

Социализмһаа коммунизмда дамжан орохо үедэ большевистскэ хэблэлэй—манай партиин эгээл хурса, эгээл хүсэтэй зэбсэгэй үүргэнь бүри ехэ болоо. Манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө, ажалшадые шэн зоригто ажалда эмхидхэхын түлөө, олониитые коммунистическээр хүмүүжүүлхын түлөө большевистскэ хэблэл туйлай ехэ политическэ ба эмхидхэлэй хүдэлмэринүүдые ябуулна.

Ленин—Сталинай партиин залан хүтэлбэрилгэдэ, советскэ арадай асари ехэ тэмсэлдэ большевистскэ, советскэ хэблэл тон ехэ һуури эзэлнэ. Манай социалистическэ ороной туйлаһан агууехэ илалтануудта большевистскэ хэблэлэй ябуулһан партийно-политическэ, идейно-хүмүүжүүлгын ба эмхидхэн зохёолгын хүдэлмэринүүдэй гайхамшагта үрэ дүнгүүд элеэр харагдана.

Манай агууехэ Эхэ орон дотор хэблэгдэдэг газетэнүүд, журналнууд ба бүхы хэблэл болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Центральна орган болодгшо «Правдын» гайхамшагта революционно традициһаа, партийна гүн гүнзэгы шанарһаань, идейнэ үндэр хэмжээнһээнь, большевистскэ принципиална байдаг шанарһаань, зохёон байгуулхы ехэ хүдэлмэриһөөнь жэшээ һургаал абажа, большевистскэ хэблэлэй нангин үүргые дүүргэнэд.

Большевистскэ хэблэлэй хүдэлмэри манай партиин гүн ехэ тэмсэл ба хүдэлмэриин таһаршагүй хубинь мүн. Тиимэһээ манай хэблэлэй хүсэниинь хизааргүй ехэ. Большевистскэ хэблэл болбол Ленин—Сталинай партиин бүгэдые илагша идеяе дэлгэрүүлжэ, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ зуураа, большевистскэ шүүмжэлэлые дэлгэрүүлжэ, манай хүдэлмэридэ гарадаг дутуу дунданануудые шууд сэхээр шүүмжэлэн усадхана. Манай агууехэ хүгжэлтэдэ хэблэл тон ехэ үүргэ дүүргэжэ, манай ороной илалтаһаа илалтада хүрэхэ ябадалдань гайхамшагта ехээр туһална, дайнай һүүлшын сталинска табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы ажалшадые элсүүлнэ.

Манай ороной промышленностиин, хүдөө ажахын, эрдэм техникын, литература ба искусствын урда табигдаһан шэнэ эрилтэнүүдтэ большевистскэ хэблэл анхаралаа бүри ехээр хандуулжа, манай алдарта хүдэлмэришэдые, колхозниигуудые, эрдэм ухаанай ажалшадые, творческо хүдэлмэрилэгшэдые шэн габьяата ажалда үдэрһөө үдэртэ зоригжуулна.

Большевистскэ хэблэл болбол манай партиин хүсэн түгэс туһалагшань мүн. Советскэ засагай жэлнүүд соо манай орон соо большевистскэ хэблэл тон ехээр хүгжөө. Бүхы дээрээ 7 мянгаһаа холо үлүү газетэнүүд 40 миллион шахуу тиражтайгаар хэблэгдэнэ. Тэрээнһээ гадна, олон тоото журналнууд, номууд хэблэгдэнэ. Тоо томшогүй олон ханын газетэнүүд гаргагдана. Хаанта засагай үедэ Бурят-Монголдо хэблэл оройдоошье байгаагүй. Мүнөө республиканска хоёр газетэ, аймачна 22 газетэ, 3 городской газетэ, һалбаринуудай 4 газетэнүүд хэблэгдэнэ. Энээнтэй хамта хэдэн олон политическэ, техническэ, уранзохёолой номууд хэблэгдэдэг.

ВКП(б)-гэй ЦК болбол 1950 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан уряанууд соогоо «Ленинэй туг доро, Сталинай ударидалгаар—коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!» гэжэ уряална. Энэ хадаа манай партиин, манай арадай, манай хэблэлэй дайшалхы программа мүн. Большевистскэ хэблэлэй бүхы хүдэлмэринь энэ агууехэ уряагай дүүргэлтын түлөө тэмсэлээр нэбтэрэнхэй.

Большевистскэ хэблэлэй һайндэртэ манай хэблэл өөрынгөө хүдэлмэриин дүнгүүдые гаргажа, саашадаа большевистскэ партиин ударидалта доро, бүхы арадтаяа хамта коммунизмын илалта тээшэ бүри хүсэтэйгөөр зоринхой.

Ц. Дамдинжапов.

Рабселькорнуудай семинар

Һаяхан Мухаршэбэрэй аймагай центртэ «За большевистские темпы» гэжэ газетын редакциин үүсхэлээр рабселькорнуудай ба ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн-семинар болобо.

Аймагай газетын рабселькорнуудһаа гадна тус зүблөөн-семинарай хүдэлмэридэ «Бурят-Монголой Үнэн» ба «Бурят-Монгольская Правда» газетэнүүдэй рабселькорнууд олоороо хабаадалсаа.

Зүблөөн дээрэ «Хабарай тарилгын үедэ большевистскэ хэблэлэй зорилго» гэһэн темээр аймагай газетын редактор Д. Цыренов. «Газетэдэ бэшэхэ шухала темэнүүдые шэнжэлэлгэ ба шэлэн ололго» гэһэн асуудалаар «Б. М. Үнэн» газетын Мухаршэбэртэхи корреспондент Б. Дымбрылов. «Ханын газетые шэнжэлэлгэ» тухай аймагай газетын секретарь М. Воробьев лекцинүүдые уншаба. Рабселькорнууд ойлгогдоогүй ба һонирхолтой зүйлнүүдээрээ олон тоото асуудалнуудые табижа, зохихо харюунуудые абаһан байна.

Һүүлээрнь зүблөөндэ хабаадагшад үгэ хэлэжэ, өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлые андалдан абалсаа.

Мүн «Уласхоорондын байдал тухай» ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Е. Стулёвой лекциие тэдэнэр шагнаа.

Зүблөөнэй дүүрэһэн хойно «И. В Мичурин» гэжэ уранһайханай кинофильм тэдэнэртэ харуулагдаа.

Һургуулидахи ханын газетэ

Кабанскын аймагай дунда һургуулиин «Школьник» гэжэ ханын газетэ недели соогоо хоёр удаа гарана. Тус газетэ болбол һургуулиин бүхы ажабайдал тухай бэшэдэг, уранһайханаар шэмэглэгдэдэг юм

Газетэ болбол һурагшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ, багшанарай ажалда туһална. Эрхим һурагшадай статьянуудые саг үргэлжэ толилжо, бусадай дунда тэдэнэй амжалтануудые үргэнөөр дэлгэрүүлнэ, Мүн һуралсалдаа хайша хэрэгээр хандадаг һурагшадые шүүмжэлэн бэшэдэг байна.

Гадна, газетэ комсомольско ба пионерскэ организацинуудта тон ехэ анхарал табина. Тэрэшэлэн ариг сэбэрые сахиха болон спортые хүгжөөхэ тушаа олон статьянууд гарана. Нэгэ бүхэли номер һургуулиингаа комнатонуудые болон газаахиие ногооруулгада зорюулагдаһан байна.

А. Рыжков.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын дунда һургуулиин һурагшад Жанна Ринчино, Сарра Сахьянова гэгшэд А. С. Пушкинай зохёол уншажа байна.
М. Миневэй фото.

Колхознигуудта зүбшэлнүүд

Наран сэсэг ба рыжик тариха тухай

Байгша онһоо республикын колхозуудай полинууд дээрэ наран сэсэг онһоо тэһэзэ асарагдаһан үрһөөр таригдахань. Тиимэһээ ойрын хэдэн жэлнүүдтэ манай эндэхи сайн уларилда тааранхай наран сэсэг бии болгохо зорилго табигдана. Энэ зорилгоор мүнөө жэлдэ наран сэсэгэй зарим талмайнууд үрһэ хуряахын бодомжотойгоор таригдаха байна.

Наран сэсэг болбол силосно ба пропашной культура юм. Наран сэсэгэй ургасын удаан саг соо дэлгэрдэг хадань, тэрэнние эртын оройһото культурануудые тариха үедэ — майн түрүүшын 10 хоног соо тариха ёһотой. Тэрэнэй ургасые түргэдхэхын тула үрһыень 3—5 градус дулаан температурада яровизацилхада болоно. Наран сэсэг тариха газарые предплужниктай плугаар 20—25 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалха хэрэгтэй. Энэ культурые урда жэлынь ороорһото культурануудые, илангаяа намарай хара таряа гү, али горох тариһан газарта тарихада һайнаар ургадаг.

Наран сэсэгэй үрһые рядовой сеялкаар 5—7 сантиметр гүнзэгыгөөр таридаг юм. Тарилгын нормо гектар бүридэ 20 килограмм. Наран сэсэгые уһалхада ба газарыень наг шэбхээр утэгжүүлхэдэ (гектар бүридэ 20—30 тонно) ургасынь хэмжээ эрид дээшэлдэг байна. Минеральна утэгжүүлгэнүүдһээ калийна ба фосфорнокисэ утэгжүүлгэнүүдые, нютагай утэгжүүлгэнүүдһээ наг шэбхэ, мүн үнэһэ хэрэглэхэдэ болоно. Пеэтанэй үнэһэ түрүүшын гүнзэгы хахалалга доро гү, али корзинануудайнь бии болохын урда тээ нэмэлтэ тэжээл болгон, гектар бүридэ 5—8 центнер оруулха ёһотой.

Наран сэсэг пропашной культура тулада ряд хоорондоо 50 сантиметр забһартайгаар таригдадаг. Ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ зуураа, рядтахи ургаса бүхэнэй хоорондо 25—30 сантиметр забһар үлөөхэ хэрэгтэй. Энэ худэлмэриие түрүүшынь хоёр набшануудай ургахада хэхэ ёһотой юм. Саашадаа бүхэли зунай турша соо газарайнь зөөлэн ба бог буртаг үбһэгүй байхын тулада ряд хоорондынь газарые 3 удаа элдүүрилхэ, бог буртаг үбһыень түүхэ шухала.

Наран сэсэг гектар бүриһөө 10 — 12 килограмм мёд үгэдэг. Тиимэһээ энэ культурын участогай дэргэдэ зүгынүүдые байлгабал тон һайн. Зүгынүүд наран сэсэгые урэжүүлэлсэдэг юм. Зүгынүүдэй урэжүүлээгүй участогта наран сэсэгэй корзинанууд соо хооһон урэнүүд олоор үзэгдэдэг.

Ехэ талмай дээрһээ наран сэсэгые бага зэргэ хубилгагдаһан комбайнаар, бага талмайн ургасые хуряалгын простой машинануудаар гү, али гараар хуряахада болохо юм. Жаткаар сабшагдаһан наран сэсэгые боолтонууд болгон боожо, хатааха ба удаань дооро табигдаһан декэтэй молотилкаар барабаниинь удаахан хүдэлгэн сохихо хэрэгтэй. Наран сэсэгые складта хаахын урда тээ һайтар хатааха шухала.

Силос хэхын тула наран сэсэгые фермэ шадарай севооборотой полинууд дээрэ, силоснэ башнинуудта ойро таридаг юм. Тиихэдээ үрһэ суглуулхын түлөө таридаг тал адляар тариха хэрэгтэй. Зүгөөр нэгэ бага бүшэмэгөөр тариха, ургаса бүхэнэй хоорондо 15—20 сантиметр забһар үлөөхэ ёһотой юм. Силос дарагдаха наран сэсэг дүүрэн сэсэглэжэ байха үедөө сенокосилкаар гү, али гараар хуряагдаха зэргэтэй. Тиин набша, эшэнүүдынь силос хэршэдэг машинаар хэршэгдэжэ, силоснэ башнида гү, али нүхэндэ дарагдаха байна.

Энэ культурые һайнаар утэгжүүлэгдэһэн газарта173 тарижа, һайнаар харууһалаад байгаа һаа, гектар бүриһөө 300—400 центнер набша, шэлбэ хуряагдаха байна.

В. Дерюгина, агроном.

* * *

Рыжик — тоһото культурануудай нэгэн болоно. Тэрэнэй тоһон техническэ үйлэдбэридэ, — олифа, мылэ бусад зүйлнүүдые буйлуулгада хэрэглэгдэдэг юм. Мүн эдеэ хоолдошье хэрэглэхэдэ болохо.

Бусад тоһото культурануудта орходоо энэ культура ямаршье хүрьһэндэ тааража ядадаггүй, элһэтэй, хүнгэн газарташье ургадаг байна. Зүгөөр жэжэхэн үрһэтэй тулада тон һайнаар элдүүрилэгдэһэн газарта таригдаха зэргэтэй. Рыжик болбол хүйтэндэ тэсэмгэй, 12 — 15 градус хүрэтэр хүйтэн агаарта ургадаг юм. Тиимэһээ эртэ хабар таригдадаг байна.

Рыжигые эртэ хабартаа борнойлогдоһон ба культивацилагдаһан намарай пар дээрэ тарихада илангаяа һайнаар ургадаг. Энээние сеялкээр тарихада болохо. Тарилгынь нормо гектар бүридэ 8—12 килограмм. Рыжигэй үрһэн тон жэжэхэн туладаа гүйхэнөөр (1—2 сантиметрһээ гүнзэгы бэшэ) таригдаха ёһотой. Тэрэнние хэмһээ гүнзэгыгөөр таряа һаа, газар дороо хосорхо гү, али зарим үрһэнүүдынь шэнгэхэнээр ургаха байна.

Рыжигэй зүлгын бултайхада бог буртаг үбһыень түүхэ, ряд хоорондынь газарые элдүүрилхэ шухала. Саашадаа бог буртаг үбһэнэй дахинаа ургаа хадань, хоёрдохёо түүжэ хаяха, аргатай байгаа һаа, азотно-фосфорно утэгжүүлгээр нэмэлтэ тэжээл (га бүридэ 2 центнер) үгэхэ хэрэгтэй.

Рыжик болбол нэнгэдэггүй, айрадаггүй культура юм. Гэбэшье, эдеэшэжэ байха үедэнь бороогой ороод, удаань шанга наранай гарахада рыжигэй бүүрсагууд хахаржа, үрһэниинь айража болохо байна. Тиимэһээ тэрэниие гүйсэд эдеэшэжэ эхилхэ үедэнь зерноуловительтэй комбайнаар богонихон болзор соо хуряаха шухала.

В. Сафронова, агроном.

ТҮРЭЛХИДЭЙ СУГЛААН

«Радуга» гэжэ кинотеатрын байшан соо (Ярууна) Сосново-Озерско дунда һургуулиин һурагшадай түрэлхидэй суглаан болобо. Тэндэ һургуулиин директор Г. И. Бадашкеев «Үхибүүдые гэртээ хайшан гэжэ хүмүүжүүлхэб» гэһэн темээр лекци уншаһан ба үхибүүдэй өкзаменда бэлэдхэлэй үедэ гүрэлхид һургуулида ямар туһаламжа үзүүлхэ ёһотойб гэһэн тематэй хөөрэлдөө үнгэргэһэн байна.

Суглаанда 300 гаран түрэлхид хабаадалсаа.

Ц. Дандаров.

Һурагшадай булан

Һурагшадай комнато

Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын долоон жэлэй һургуулида һуралсалай тусхай комнато нээгдэбэ. Һурагшадай шалгалтадаа амжалтатайгаар бэлэдхэхэ ябадалда энэнь ехэхэн туһа хүргэхэ юм.

Ц. Бальжинимаев.

Номуудые уншадагби

Би ураһайханай номуудые уншаха ехэ дуратайб. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо ород хэлэн дээрэ 13 ба бурят-монгол хэлэн дээрэ 25 номуудые уншааб.

В. Маяковскиин, Н. Островскиин, бурят-монголой уранзохёолшод Х. Намсараев, Ж. Тумунов ба бусадай зохёолнуудые һонирхон уншааб. Тус номууд һайнаар һуралсаха, оюун бодолоо гүнзэгырүүлхэ ябадалдамни туһална.

Ц. Дондокова, Яруунын аймагай Сосново-Озерскын дунда һургуулиин һурагша.

Пионерскэ сбор болоно

Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи эхин һургуулида (Мухаршэбэр) һаяхан пионерскэ сбор үнгэргэгдөө. Пионернүүд өөһэдынгөө һуралсалай амжалтанууд ба дутагдалнууд тушаа цэлгэрэнгыгээр хэлсэбэ.

Номоо һайнаар үзэхэ, шалгалтадаа эрхимээр бэлэдхэхэ, үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулжа, колхоздо туһалха уялгануудые пионернүүд шэнээр абаа.

Д. Жанаев.

Жантийи гэжэ французска городто И. В. Сталинай нэрэмжэтэ проспект

Жантийи ба Аркей городуудай хоорондохи Городской проспектые Сталинай нэрэмжэтэ проспект гэжэ нэрэлһэн баярай ёһолол Жантийи городто (Парижын оршондо) болоо. Энэ баяр ёһололынь французска ба советскэ арадуудай хоорондохи хани барисаанай демонстраци, нүхэр И. В. Сталинда французска ажалшадай дуратай ба баяр баясхалантай байһанай демонстраци, эб найрамдал дэмжэлгын демонстраци болобо.

Эб найрамдал хамгаалха тухай Чехословацка республикын Национальна суглаанай резолюци Болгариин Арадай суглаанай бюрогой түрүүлэгшэдэ барюулагдаа

Чехословацка республикаһаа Болгарида байгаа посол Владислав Шимович Болгариин арадай республикын Арадай суглаанай президиумдэ орожо, эб найрамдал хамгаалха тухай Чехословацка Национальна суглаанай резолюциие Арадай суглаанай бюрогой түрүүлэгшын орлогшо Георгий Атанасовта барюулба.

Чехословакиин посол Шимович, Болгариин Арадай суглаанай бюрогой түрүүлэгшын орлогшо Атанасов гэгшэд тобшоор үгэ хэлэхэ зуураа, чехословацка ба болгарска арадууд эб найрамдалай түлөө эдэбхитэй тэмсэлые саашадаа ябуулха гэжэ мэдүүлбэд.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада Болгариин 5 миллион үлүүтэй хүн гар табяа

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада Болгариин 5.161.890 хүн апрелиин 29 хүрэтэр гар табяа гэжэ «Работническо дело» газетэ мэдээсэнэ.

4 миллион гаран Венгерскэ гражданинууд Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиба

Венгриин городууд, тосхонуудта ба предприятинууд дээрэ, эмхи зургаанууд, һуралсалай газарнууд, гүрэнэй газартаряалангай ажахынууд ба газартаряалангай үйлэдбэриин кооперативуудта эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табилга угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна.

Бүхы орон доторнь тус уряада 4.334.747 хүн, тэрэ тоодо Будапештдэ—1.088.303 хүн гар табяа. Эб найрамдал хамгаалха нютагуудай 20.229 комитедүүд тэндэ байгуулагданхай.

Индидэ эб найрамдалай түлөө хүдэлөөн ургана

ДЕЛИ. Эб найрамдалай тала баригшадай олоной митинг Делидэ болобо. Эб найрамдалай тала баригшадай бүхэиндийскэ конференциин Саг үргэлжын комитедэй делийскэ организаци тус митинг эмхидхээ.

Митингдэ хабаадагшад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай туг ба түшэг тулгуури болоһон Советскэ Союзые, арадай демократиин оронуудые, Хитадай арадай Республикые амаршалжа, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряае нэгэн һаналаар һайшааһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Митинг дээрэ абтаһан резолюци соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Индиин арадай дура зоригто зүришэн Британска империтэй индийскэ правительствын баталһан союзые буруушаанабди. Империалистическа дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө тэмсэжэ байгаа Бирмын, Малайяын арадуудта ба Азиин бусад арадуудта эсэргүү сэрэгэй интервенцидэ Холбоото Штадууд ба Англиин заабаряар индийскэ правительствын хабаадалгые эрид буруушаанабди».

Бразилиин компартиин уряа

Рио-де-Жанейроһоо Телепресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Бразилиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Престесэй ба компартиин бусад хүтэлбэрилэгшэдэй гар табяатай уряа «эб найрамдалай түлөө, хилээмэнэй түлөө, газарай түлөө, эрхэ сүлөө ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, атомна бомбо хорихын түлөө, арадай демократиин правительство байгуулхын түлөө, Дутрын шуһата диктатурада эсэргүү тэмсэхыень» бразильска арадые уряална. Бразильска компарти хадаа политическэ, философско ба шажанай үзэлнүүдһээ дулдыдангүйгөөр эб найрамдалай түлөө хүдэлөөндэ хабаадахыень, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряа дэмжэхыень бүхы демокрадууд ба патриодуудые уряалба.

Москва—Шанхай ... уласхоорондо... радиотелефонно ...

Москва ба Шанхайн ... уласхоорондын радиотелефо... хө шэнэ холбоогой баяра... Московско город хоорон... ральна телефонно станци... линн 29-дэ болобо. Холбо... нэ линиин утань—6600 ...

Жолио-Кюриие туша... гаргаһан тушаа буру...

«Юманите Диманш» газ... дээсэһэнэй ёһоор, Радии... дай, биологиин институдай... ко-физическэ лаборатори... Пуанкарай институдай про... нүүд, научно-шэнжэлэлгын... мэрилэгшэд, багшанар, сту... ба техническэ хүдэлмэри... атомна энергиин асуудалну... хилхэ верховно комиссари... шаалһаа Жолио-Кюрие... тельствын гаргаһан тушаа... шаалай тэмдэг болгон, ... 29-дэ хүдэлмэреэ зогсообо.

Эдэ институдуудай хүд... лэгшэдэй хамтын суглаан... делегаци һунгагдаа. Энэ д... атомна энергиин асууда... эрхилхэ верховно комиссар... шаалдань Жолио-Кюрие... табиха тухай эрилтээ мини... дэй соведэй түрүүлэгшэдэ... хань.

Жолио-Кюрие туша... гаргаһание буруушааһан ... дүүлгэнүүдые, тэрэ тоодо Ф... ажалай бүгэдэнитын Конф... циин бюрогой, эхэнэрнүүдэй... хоорондын демократическа... рацин, гэгээрэлэй хүдэлмэр... дэй Уласхоорондын Нэгэдэ... кёрнууд ба портово хүдэлм... дэй национальна федераци... руушаалнуудые толилбо.

Деннис тушаа гаргаһ... приговорые США-гэй в... сүүд баталба

ВАШИНГТОН, майн 2. (Т... Антиамериканска ажал... мүрдэхэ талаар түлөөлэгшэ... латын комиссиие «тоогоогүй... гэмнэн, США-гэй нацио... компартиин генеральна сек... Деннис тушаа гаргаһан... ворые США-гэй верховно... майн 1-дэ дахинаа баталба.

Японидо хүдэлмэригүй... ургана

ЛОНДОН, майн 2. (ТАСС... тер агентствын токийско... пондентын мэдээсэһэнэй ... японско ажалай министе... хуулита, багадхагдаһан ... хаража үзэхэдэ, үнгэрэгшэ... эсэстэ Японидо хүдэлмэри... хүдэлмэригүй шахуу 8610 ... хүн бии байгаа. Үнэндөө, ту... дотор хүдэлмэригүй ба ... мэригүй шахуу ... тоонь 13 миллион болоһон... на гэжэ японско демократ... организацинууд тэмдэглэнэ.

Харюусалгатай редак...
орлогшо Ц. Б. БУДА...

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ХОЁРДОХИ УРЬҺАЛА...
1950 оной апрелиин 23-да Чернигов городто болоһон шуубэринүүдэй табадахи тира...

Справочна таблица

Урьһаламжын бүхы 228 разрядуудтахи серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл...

серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин...
020010	1—50	200	023398	1—50	500	026218	50*)	1 000	029800	27*)	1 000	032514	29*)	1 000	036253	42*)	[illegible]
020171	32*)	1 000	023568	16*)	1 000	026608	48*)	1 000	029805	1—50	200	032713	11*)	10.000	036294	14*)	[illegible]
020199	02*)	1 000	023616	1—50	200	026743	49*)	5 000	029908	08*)	1 000	032905	44*)	1 000	036533	44*)	[illegible]
020247	1—50	200	023634	39*)	10 000	026915	1—50	500	030025	1—50	500	032933	1—50	500	036639	46*)	[illegible]
020295	05*)	1 000	023734	1—50	200	026940	1—50	500	030046	29*)	1 000	033008	22*)	1 000	036841	10*)	[illegible]
020558	02*)	1 000	023821	02*)	1 000	027018	1—50	500	030092	45*)	1 000	033043	1—50	200	036987	1—50	[illegible]
020659	12*)	10 000	023879	47*)	1 000	027025	1—50	500	030118	1—50	200	033114	1—50	200	037019	28*)	[illegible]
020670	10*)	1 000	023881	1—50	200	027157	1—50	500	030324	1—50	500	033125	1—50	500	037151	30*)	[illegible]
020691	30*)	1 000	023993	07*)	1 000	027398	01*)	1 000	030405	15*)	1 000	033157	44*)	1 000	037302	20*)	[illegible]
020750	26*)	1 000	024416	36*)	1 000	027413	29*)	1 000	030570	1—50	200	033236	1—50	200	037487	45*)	[illegible]
020891	45*)	1 000	024799	06*)	1 000	027451	06*)	1 000	030602	30*)	5 000	033540	25*)	1 000	037581	15*)	[illegible]
020950	1—50	500	024928	31*)	1 000	027576	47*)	1 000	030666	1—50	500	033655	1—50	500	037739	07*)	[illegible]
020983	36*)	1 000	025003	1—50	200	027629	02*)	1 000	030938	26*)	1 000	034108	1—50	500	037799	1—50	[illegible]
021173	1—50	200	025048	14*)	1 000	027693	25*)	1 000	030963	27*)	5 000	034608	38*)	1 000	037838	23*)	[illegible]
021411	12*)	5 000	025057	08*)	1 000	027863	1—50	200	031033	14*)	1 000	034675	1—50	200	038124	20*)	[illegible]
021458	15*)	1 000	025140	09*)	1 000	028026	1—50	200	031075	41*)	1 000	034711	1—50	200	038147	1—50	[illegible]
021561	29*)	1 000	025189	05*)	1 000	028187	1—50	500	031093	1—50	200	034814	50*)	1 000	038912	1—50	[illegible]
021620	40*)	1 000	025219	47*)	1 000	028192	1—50	200	031182	42*)	1 000	034832	01*)	1 000	038927	19*)	[illegible]
021674	42*)	1 000	025239	1—50	200	028255	22*)	1 000	031305	1—50	500	034928	03*)	1 000	038935	37*)	[illegible]
021969	1—50	200	025247	1—50	200	028280	34*)	1 000	031328	1—50	200	035140	1—25	200	039162	14*)	[illegible]
022245	05*)	1 000	025335	1—50	200	028409	06*)	1 000	031575	20*)	1 000	035158	13*)	1 000	039262	1—50	[illegible]
022512	1—50	500	025368	25*)	1 000	029013	39*)	5 000	031837	42*)	25 000	035172	33*)	1 000	039342	42*)	[illegible]
022631	1—50	500	025448	26*)	5 000	029119	21*)	1 000	031884	33*)	1 000	035560	1—50	200	039525	43*)	[illegible]
022651	24*)	1 000	025688	49*)	1 000	029240	1—50	500	031944	24*)	1 000	035642	05*)	1 000	039714	28*)	[illegible]
022683	05*	1 000	025718	29*)	1 000	029249	1—50	200	032005	38*)	1 000	035717	08*)	1 000	039839	41*)	[illegible]
022989	10*)	10 000	025790	1—50	200	029418	41*)	1 000	032080	13*)	1 000	035864	12*)	1 000	039843	04*)	[illegible]
023291	48*)	5 000	026033	30*)	1 000	029452	1—50	200	032260	08*)	1 000	035904	1—50	200	039936	13*)	[illegible]
023323	16*)	1 000	026045	48*)	1 000	029469	14*)	1 000	032309	1—50	200	035936	07*)	1 000	039988	49*)	[illegible]
023383	43*)	1/000	026131	40*)	1 000	029507	22*)	1 000	032329	48*)	5 000	036131	07*)	25 000			

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудтань тус бүриин 400 түхэригэй шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин түрүүлэгшэ—ажалшадай депутадуудай Черниговскэ областной Соведэй Гүйсэдх... комитедэй түрүүлэгшэ В. Л. КАПРАНОВ

Комиссиин харюусалгата секретарь М. А. СМИРНОВА

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОН УУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7.85; отв. секретаря 3.23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-34 (2 зв.); объявлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02201. Типография Управления полиграфии, издательства и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000